

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 3P/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3222200174
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Valášek
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2022:3222200174.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred samosudcom JUDr. Jurajom Valáškom, vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. M., nar. XX.XX.XXXX v J., dieťa rodičov: P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto J., prechodne bytom Y. č. XX, XXX XX I. E. I., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Nitra Chrenová, štátnej občianky SR a otca X. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto J., prechodne bytom Y. č. XX, I. E. I., štátneho občana SR, za účasti Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a starej matky mal. dieťaťa J. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XX, XXX XX J., štátnej občianky SR, v konaní o návrhoch na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a do osobnej starostlivosti otca mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh starej matky J. M., nar. XX.XX.XXXX na zverenie mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamieta.

II. Mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX v J. sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Matka maloletého dieťaťa je povinná s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu platiť výživné na maloletú B. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu vždy do 15 - tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa.

IV. Týmto rozsudkom sa zrušuje Uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/11/2022-144 zo dňa 03.11.2022 právoplatného dňa 30.11.2022 a vykonateľného dňa 03.11.2022 o neodkladnom opatrení.

V. Týmto rozsudkom sa zrušuje Rozsudok č. k. 3P/30/2019-288 zo dňa 02.10.2019 právoplatný dňa 03.02.2020 v spojení s rozsudkom KS v TN č. k. 27CoP/69/2019-376 v časti zverenia mal. do ústavnej starostlivosti a úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu.

VI. Štátu sa náhrada trov nepriznáva.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 3P/82/2021 - 35 dňa 13.01.2022 právoplatným dňa 15.02.2022 rozhodol o vylúčení návrhu otca mal. dieťaťa na zverenie mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX v J. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, J. M., doručený tunajšiemu súdu dňa 03.11.2021 v znení doplnenia zo dňa 12.01.2022 na samostatné konanie.

2. Dňa 28.10.2022 (č. I. 121) bol Okresnému súdu doručený návrh otca mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd mal. B. M., nar. XX. XX. XXXX dočasne zveril do jeho osobnej starostlivosti s odôvodnením, že rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3P/30/2019 - 288 zo dňa 02. 10. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 27CoP/69/2019 - 376 zo dňa 27. 12. 2019, právoplatným 13. 02. 2020, bola nad B. a jej súrodencami - S., S. P., L., Z. a J. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Necpaly č. 44. Následne uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3P/82/2021 - 12 zo dňa 14. 10. 2021, právoplatným dňa 06. 11. 2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, mal. B. bola dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Trstín, 919 05 Trstín. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3P/82/2021 - 102 zo dňa 05. 04. 2022, právoplatným dňa 18. 05. 2022 je B. nariadené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení Reedukačného centra Trstín, za účelom odborného poradenstva mal. dieťaťa a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu. V podanom návrhu otec mal. dieťaťa ďalej uviedol, že s dcérou B. má vytvorený veľmi pekný citový vzťah, pravidelne sú v telefonickom aj v osobnom kontakte, B. u neho strávila vianočné, veľkonočné prázdniny a aj časť letných prázdnin. Odkedy je v starostlivosti Reedukačného centra Trstín, nemala ani jeden pokus o útek, nechcela si ublížiť a podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky zariadenia sú s ňou spokojní a nemá význam, aby naďalej zotrvala v ich zariadení. V súčasnosti pracuje na Slovensku, zamestnal sa vo firme LKW Komponenten v Bánovciach nad Bebravou, zatiaľ v 1 - zmennej prevádzke. So starostlivosťou o B. by mu pomohla stará matka mal. dieťaťa. Otec mal. dieťaťa je toho názoru, že má vytvorené všetky podmienky pre zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti.

3. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 3P/11/2022 - 31 zo dňa 13.04.2022 ustanovil mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou na zastupovanie maloletej v konaní o návrhu otca na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke resp. alternatívne do osobnej starostlivosti otca mal. dieťaťa.

4. Dňa 31.03.2022 vstúpila do konania prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. Pc/15/223301-2.

5. V uvedenej veci súd určil termín pojednávania na 07.12.2022. Na nariadený termín pojednávania sa dostavil otec mal. dieťaťa, stará matka mal. dieťaťa, zástupkyňa kolízneho opatrovníka a prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou Matka mal. dieťaťa sa nedostavila, doručenie má riadne vykázané, súhlasila, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Súd teda pojednával v neprítomnosti matky mal. dieťaťa v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca mal. dieťaťa, oboznámil vyjadrenie kolízneho opatrovníka a prokurátorky Okresnej prokuratúry, návrh, vyjadrenie starej matky, register trestov matky mal. dieťaťa, výpis priestupkov navrhovateľa, správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správu Sociálnej poisťovne, správu o povesti, Vyjadrenie matky, správu z prešetrenia pomerov, správu z vyšetrenia Darie, zápisnicu z pojednávania, Znalecký posudok, návrh na vydanie neodkladného opatrenia, správu ÚPSVaR, vyjadrenie matky, správu CDR, potvrdenie o príjme, správu ÚVTOS, správu zamestnávateľa otca mal. dieťaťa, správu Kolízneho opatrovníka, pripojené spisy: sp. zn. 3P/82/2021, sp. zn. 3P/30/2019, ostatný spisový materiál, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z roku 2012 boli maloleté deti M. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí. Z dôvodu konzumácie návykových látok, v dôsledku čoho matka riadne nezabezpečovala starostlivosť o maloletú B. a jej mal. súrodencov, a podozrenia z týrania blízkej a zverenej osoby, bola mal. B. spolu s jej maloletými súrodencami na základe Uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/30/2019-32 zo dňa 21.03.2019, vykonateľného dňa 21.03.2019 o neodkladnom opatrení, dňa 22.03.2019 umiestnená do Centra Slniečko, n. o. Bottova 32/A, Nitra. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3P/30/2019 - 288 zo dňa 02. 10. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 27CoP/69/2019 - 376 zo dňa 27. 12. 2019, právoplatným dňa 13. 02. 2020 je nad maloletou B. M. a jej maloletými súrodencami nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je vykonávaná v Centre pre deti a rodiny, Necpaly č. 44, 03812 Necpaly. Z dôvodu opakovaných suicidálnych pokusov u maloletej B. a útekov zo zariadenia, bola uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/82/2021 - 12 zo dňa 14. 10. 2021, právoplatným dňa 06. 11. 2021 o neodkladnom opatrení, maloletá B. dočasne zverená do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Trstín, 91905, Trstín. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3P/82/2021 - 102 zo dňa 05. 04. 2022, právoplatným dňa 18. 05. 2022, bolo neodkladné opatrenie zrušené a maloletej B. M. je nariadené výchovné opatrenie - pobyt v

zariadení Reedukačného centra Trstín, 919 05 Trstín č. 335, za účelom odborného poradenstva mal. dieťaťa a to v trvaní najviac 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 1T/29/2020 zo dňa 15. 10. 2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, č. k. 2To/123/2020 - 736 zo dňa 15. 06. 2021 bola matka maloletej odsúdená za zločin týrania blízkej a zverenej osoby na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne.

8. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/11/2022 - 144 zo dňa 03.11.2022, právoplatným dňa 30.11.2022 a vykonateľným dňa 03.11.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie na základe ktorého, mal. B. M. bolo dočasne odovzdaná z Reedukačného centra Trstín, 919 05 Trstín 335, v ktorom vykonáva výchovné opatrenie pobyt v zariadení za účelom odborného poradenstva mal. dieťaťa, do osobnej starostlivosti otca mal. dieťaťa, X. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto J., prechodne bytom Y. č. XX, I. E. I.. Z odôvodnenia rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia je zrejmé, že mal. B. dňa 18. 11. 2022 skončilo výchovné opatrenie v Reedukačnom centre v Trstíne, pričom zariadenie nevidí dôvod na ďalšie zotrvanie maloletej v zariadení a odporúča, aby sa mal. B. vrátila buď do Centra pre deti a rodiny Necpaly alebo do domáceho prostredia. Z vyjadrenia otca mal. dieťaťa a sociálneho prieskumu v domácnosti otca vyplýva, že s mal. B. je v pravidelnom telefonickom kontakte, navštevuje ju aj osobne, maloletá ho navštevuje počas prázdnin formou krátkodobých pobytov. Naposledy bola u neho v domácnosti počas letných prázdnin, na prelome mesiacov august - september 2022. Mal. B. sa teší na návrat do domáceho prostredia, so starostlivosťou o maloletú mu bude pomáhať jeho matka, ktorá sa plánuje presťahovať do jeho domácnosti. Mal. B. by mala nastúpiť na Strednú spojenú školu J. Kalinčiaka v Prievidzi, odbor obchodná prevádzka. Na strane otca mal. dieťaťa došlo k zmene pomerov v tom smere, že od 12. 09. 2022 zmenil zamestnanie, pracuje pre spoločnosť LKW Komponenten, spol. s r. o. Bánovce nad Bebravou na pozícii zámočník - obsluha excentrických lisov, pracovnú dobu má v 1 - zmennej prevádzke. Otec mal. dieťaťa žije sám v prenajatom 3 - izbovom byte, mal. Daria má v domácnosti otca vytvorený priestor na učenie a aj na trávenie voľného času. Domácnosť bola udržiavaná v čistote a poriadku. Na strane matky mal. dieťaťa bolo zistené, že matka mal. dieťaťa si od 06.05.2021 do 06.11.2028 vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/29/2020. Ďalej sa v odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že výchovné opatrenie si splnilo svoj účel daný zákonom, pričom dňa 18.11.2022 uplynula lehota 6 (šiestich) mesiacov na výchovné opatrenie a vykonaným dokazovaním nebol zistený dôvod, aby sa mal. B. opätovne vrátila do zariadenia Centra pre deti a rodiny Necpaly, preto súd neodkladným opatrením dočasne odňal mal. B. M. zo starostlivosti Reedukačného centra Trstín a odovzdal ju do osobnej starostlivosti otca mal. dieťaťa v súlade s podaným návrhom otca.

9. Otec mal. dieťaťa na pojednávaní k návrhu uviedol, že mal. B. je v jeho starostlivosti spokojná, podarilo sa mu zabezpečiť školu, aktuálne navštevuje strednú odbornú školu v Prievidzi, kde denne dochádza. Adaptácia na domáce prostredie prebehla dobre, má vlastnú izbu, normálne spolu komunikujú, pomáha mu s domácimi prácami. V práci má dva dni 12-tku dennú, dva dni 12-tku nočnú a potom 3,5 dňa voľno. V čase, keď má dennú zmenu, dcéra v raných hodinách odchádza do školy, po príchode zo školy je doma priateľka, prípadne stará matka. Dcéra je v škole spokojná, jej sa tam páči. Čo sa týka psychického stavu ten je u dcéry dobrý, žiadne sklony k sebapoškodzovaniu, správa sa úplne kľudne, riadne užíva predpísané lieky. V súvislosti s mal. B. mu vznikajú náklady: na dopravu 90,-€ mesačne, stravné v škole 11 € mesačne, desiatu + keď je na praxi dostane najesť, 15 € za ZRPŠ, musí zakúpiť uniformu. Jeho príjem je 830,- € v čistom, daňový bonus v tom zatiaľ nie je, prídavok na dieťa ešte nepoberá. S mal. B. navštevuje pedopsychiatra.

10. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka k návrhu uviedla, že opakovanými pohovormi s mal. B. bolo zistené, že táto túži byť v starostlivosti otca, cíti sa u neho dobre. Na strane otca mal. došlo ku zmene pomerov a to tým, že zmenil zamestnanie, aby tak mohol zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa. Na základe uvedených skutočností, odporúča súdu návrhu otca vyhovieť a zrušiť ústavnú starostlivosť nad mal. B. M., maloletú zveriť do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, pričom matka mal. bude povinná hradiť výživné vo výške 30 % zo sumy živ. minima podľa osobitného predpisu s účinnosťou od právoplatného rozhodnutia súdu.

11. Na pojednávaní konanom dňa 10.05.2022 (č. I. 79-80) otec mal. dieťaťa k návrhu na zverenie mal. B. do náhradnej osobnej starostlivosti uviedol, že v čase podania návrhu pracoval v kamiónovej doprave, s dcérou si telefonoval každý týždeň v stredu a nedeľu, naposledy bola na pobyte počas Veľkej noci, 6 dní. Na Veľkú noc, dcéra užívala lieky v rámci rozpisu.

12. Stará matka mal. dieťaťa, J. M. k svojmu zdravotnému stavu uviedla, že ten je dobrý, má cukrovku, starostlivosť o vnučku by v prípade zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti zabezpečovala v Bánovciach nad Bebravou. S pohybom a chôdzou nemá problém, navariť, poprať zvládne sama. S vnučkou má dobrý vzťah.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 25.11.2022 vyplýva, že mal. B. sa narodila v manželstve. Dňa 22. 11. 2022 bol vykonaný sociálny prieskum v domácnosti otca mal. dieťaťa. V čase návštevy bol v domácnosti prítomný otec, maloletá B. a stará matka mal. dieťaťa. Otec mal. dieťaťa uviedol, že mal. B. sa v jeho domácnosti nachádza od 07. 11. 2022, kedy ju bol vyzdvihnúť z Reedukačného centra Trstín, od 23.11.2022 navštevuje maloletá B. 1. ročník Strednej odbornej školy J. Kalinčiaka v Prievidzi, odbor kuchár. Otec mal. dieťaťa od 12. 09. 2022 zmenil zamestnanie, prostredníctvom agentúry dočasného zamestnávania LM International spol. s r. o. Dolné Vestenice, pracuje pre spoločnosť LKW Komponenten, spol. s r. o. Bánovce nad Bebravou na pozícii zámočník - obsluha excentrických lisov. Pracuje v 4 - zmennej prevádzke, jeho čistý príjem je cca 760 € mesačne. Sociálnym prieskumom bolo zistené, že otec maloletých detí žije v prenajatom 3 - izbovom byte, ktorý pozostáva zo spálne, obývačky, detskej izby a kuchyne, mal. B. má v domácnosti otca vytvorený priestor na učenie a aj na trávenie voľného času. V uvedenom byte otec mal. dieťaťa hradí za nájomné 370 € mesačne vrátane energií, každý štvrtok bude zasielať k nájmu 100 €. Domácnosť bola udržiavaná v čistote a poriadku. Otec mal. dieťaťa spláca osobný bankrot vo výške 30 € mesačne, paušál na mobilný telefón vo výške 80 € mesačne pre seba a pre maloletú S.. Stará matka mal. dieťaťa uviedla, že otcovi pomáha so starostlivosťou o maloletú B., v čase, keď je v práci na 12 - hodinových zmenách, prichádza do jeho domácnosti, a keď má otec maloletej v práci voľno, tak ona odchádza domov do J.. Počas výkonu terénnej práce bol vykonaný neformálny pohovor s maloletou B., ktorá uviedla, že je v starostlivosti otca spokojná a chce u neho zostať aj naďalej. Vo voľnom čase sa rada hrá na mobile, chodí rada von, pozerá televíziu, pomáha otcovi s domácimi prácami. So súrodencami, ktorí sú v Nepochoch, sú v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam kolízny opatrovník v závere správy odporučil návrh starej matky na zverenie maloletej B. M. do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietnuť ako nedôvodný a mal. B. zveriť do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, matke určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Otec maloletej má vytvorené vhodné bytové, sociálne a ekonomické podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú B., pracovná doba mu umožňuje riadne sa o maloletú B. postarať, aj za pomoci svojej matky.

14. Z vyjadrenia mal. B. M. zo dňa 09.05.2022 (č. I. 77) vyplýva, že zo zariadenia sa chce vrátiť do domácnosti svojho otca a starej matky. V štúdiu by chcela pokračovať na odbornom učilišti, aby sa vyučila, chcela by pomáhať v domácnosti.

15. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 3P/11/2022 - 81 zo dňa 26.05.2022, právoplatným dňa 01.06.2022 nariadil v predmetnej veci znalecké dokazovanie z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí a poradenská psychológia a za znalca v konaní ustanovil PhDr. Andreja Benkoviča, s miestom výkonu činnosti Bojnická cesta 47, 971 01 Prievidza, z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí a poradenská psychológia. Potreba nariadenia znaleckého dokazovania vyplynula zo zistenia skutočností tvrdených J. M., starou matkou mal. dieťaťa, posúdenia jej zdravotného stavu a schopnosti zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. dieťa, do ktorej osobnej náhradnej starostlivosti spočiatku navrhoval otec mal. dieťaťa zveriť mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX, umiestnenú toho času v Reedukačnom centre Trstín.

16. Zo znaleckého posudku č. 105/2022 vypracovaný znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom (č. I. 96 - 104) vyplýva, že stará matka mal. dieťaťa, J. M. je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. B. a to aj vzhľadom na jej vyšší vek, nevykazuje nijakú akútnu psychopatológiu.

17. Z lustrácie v ZVJS (č. I. 112) vyplýva, že matka mal. dieťaťa si od 06.05.2021 do 06.11.2028 vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/29/2020.

18. Z e-mailovej korešpondencie zo dňa 03.11.2022 vyplýva, že zástupkyňa kolízneho opatrovníka PhDr. Silvia Kasalová sa dňa 02.11.2022 kontaktovala s riaditeľkou Spojenej školy J. Kalinčiaka v Prievidzi,

pani Ing. W. G., ktorá uviedla, že je možné prijať maloletú B. M. do ich školy, do učebného odboru Obchodná prevádzka - práca pri príprave jedál.

19. Z vyjadrenia matky mal. dieťaťa zo dňa 03.11.2022 (č. I. 151) vyplýva, že matka mal. dieťaťa súhlasí, aby bola mal. B. zverená do osobnej starostlivosti otca a zároveň žiadala, aby súd pojednávala a rozhodol bez jej prítomnosti.

20. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 08.11.2022 vyplýva, že účastníci konania nepoberajú žiadne dávky a príspevky zo strany štátu.

21. Zo správy Centra pre deti a rodiny Necpaly zo dňa 08.11.2022 (č. I. 166) vyplýva, že mal. B. M. bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca dňa 03.11.2022, v zariadení sa maloletá nachádzala od 21.02.2020.

22. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra zo dňa 21.11.2022 vyplýva, že dňa 07.05.2021 bola matka mal. detí dodaná do výkonu väzby, dňa 15.06.2021 nastúpila na výkon trestu odňatia slobody. Pracovne je zaradená od 13.09.2021 na pracovisku v ústave. Kontakt s rodinou matka udržiava prostredníctvom korešpondencie a telefonovania. Matka mal. detí si vyživovaciu povinnosť pri nástupe do výkonu trestu nahlásila, túto povinnosť si aj plní.

23. Zo správy zamestnávateľa otca mal. dieťaťa, Richard Duban Autodoprava Skalica zo dňa 15.11.2022 (č. I. 173) vyplýva, že otec mal. dieťaťa bol od 06.01.2022 do 31.05.2022 v spoločnosti zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti a následne od 01.06.2022 do 31.08.2022 bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy, pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe a za uvedené obdobie dosahoval príjem v zamestnaní vo výške 211,78 € mesačne.

24. Zo správy zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 24.11.2022 vyplýva, že navrhovateľ bol zamestnaný od 01.09.2022 do 09.09.2022 v spol. Grafton Slovakia, s. r. o. Bratislava, pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe z dôvodu náročnej práce a zdravotných dôvodov.

25. Zo správy Reedukačného centra Trstín zo dňa 30.11.2022 (č. I. 195) vyplýva, že počas umiestnenia v zariadení, bola mal. B. žiačkou odborného učilišťa v zariadení pri Reedukačnom centre, štúdium bolo ukončené dňa 07.11.2022. Po nariadení neodkladného opatrenia, bola mal. B. dočasne odovzdaná z centra do osobnej starostlivosti otca.

26. Z rozhodnutia spojenej školy nábr. J. Kaličiaka Prievidza zo dňa 23.11.2022 (č. I. 197) vyplýva, že mal. B. M. bola prijatá na 3-ročné štúdium v učebnom odbore obchodná prevádzka - práca pri príprave jedál.

27. Z úradnej činnosti súdu bolo zistené, že matka mal. dieťaťa P. M., bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1T/29/2020-623 zo dňa 15.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/123/2020-736 zo dňa 15.06.2021, právoplatným dňa 15.06.2021, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom k § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, za čo jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne jej bolo uložené protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

28. Podľa § 120 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

29. Podľa § 111 písm. b), c), d) Civilného mimosporového poriadku v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- d) styku s maloletým.

30. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

31. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

32. Podľa § 78 ods. 1 - 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

33. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

36. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

37. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

38. Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

39. V danej veci mal súd za preukázané, že návrh otca mal. dieťaťa na zmenu doterajšej úpravy rodičovských práv a povinností k mal. B. M. je dôvodný. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov od rozhodnutia o úprave práv a povinností k mal. B., ktoré odôvodňujú zmenu tohto rozhodnutia. Pri rozhodovaní o podanom návrhu na zmenu zverenia mal. dieťaťa súd vzal do úvahy viaceré faktory tak, aby rozhodnutie bolo v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd prihliadal predovšetkým na stabilitu výchovného prostredia, výchovné pôsobenie na dieťa, sociálne väzby dieťaťa a pod.. Súd z výpovede otca mal. dieťaťa, neformálneho pohovoru s mal.

B., stanoviskom kolízneho opatrovníka a z listinných dôkazov zistil, že mal. B. sa v domácnosti otca nachádza od 07. 11. 2022, kedy ju bol vyzdvihnúť z Reedukačného centra Trstín, od 23.11.2022 navštevuje maloletá B. 1. ročník Strednej odbornej školy J. Kalinčiaka v Prievidzi, odbor kuchár. Rovnako k zmene pomerov došlo na strane otca dieťaťa, ktorý od 12. 09. 2022 zmenil zamestnanie, prostredníctvom agentúry dočasného zamestnávania LM International spol. s r. o. Dolné Vestenice, pracuje pre spoločnosť LKW Komponenten, spol. s r. o. Bánovce nad Bebravou na pozícii zámočník - obsluha excentrických lisov. Pracuje v 4 - zmennej prevádzke, jeho čistý príjem je cca 760 € mesačne. Sociálnym prieskumom bolo ďalej zistené, že otec žije v prenajatom 3 - izbovom byte, ktorý pozostáva zo spálne, obývačky, detskej izby a kuchyne, mal. B. má v domácnosti otca vytvorený priestor na učenie a aj na trávenie voľného času. Z vyjadrenia maloletej vyplýva, že B. M. je v starostlivosti otca spokojná a chce u neho zostať aj naďalej, otcovi pomáha otcovi s domácimi prácami a so súrodencami sú v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí. Sociálnym prieskumom bolo zistené, že otec mal. dieťaťa má vytvorené vhodné bytové, sociálne a ekonomické podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú B., pracovná doba, ktorú si pozmenil a prispôbil tak, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o dieťa, mu umožňuje riadne sa o maloletú B. postarať, aj za pomoci starej matky mal. dieťaťa a svojej priateľky. V súčasnosti je teda zrejme, že mal. B. preferuje domáce prostredie a starostlivosť zo strany otca, pričom ani súd vykonaným šetrením zo strany kolízneho opatrovníka nezistil v starostlivosti otca o maloletú žiadne nedostatky. Z vyššie uvedených dôvodov, súd návrhu otca mal. dieťaťa v časti na zverenie mal. B. do jeho osobnej starostlivosti vyhovel, určil, že otec mal. dieťaťa bude zároveň zastupovať a spravovať majetok maloletej, s čím obaja rodičia súhlasili. Na strane druhej je potrebné uviesť, že súd nevidí potrebu zverenia mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky mal. dieťaťa, nakoľko osobná starostlivosť o maloletú je zabezpečovaná rodičom - otcom mal. dieťaťa, maloletá je s jeho opaterou spokojná a teda náhradná osobná starostlivosť sa v čase rozhodovania nejaví súdu v záujme mal. dieťaťa. Vzhľadom na takto zistené okolnosti, súd návrh starej matky J. M. na zverenie mal. dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti ako nedôvodný zamietol.

40. Čo sa týka určenia výšky výživného, súd pri skúmaní zárobkových pomerov matky mal. dieťaťa vychádzal jednak z návrhu otca mal. dieťaťa, ktorý žiadal určiť matke mal. výživné v minimálnom rozsahu a jednak z preukázaných osobných, zárobkových a majetkových pomerov matky, ktorá je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pracovne zaradená od 13.09.2021, z pracovnej odmeny si vyživovaciu povinnosť čiastočne plní. Keďže od 01.07.2022 nadobudlo účinnosť opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 22. júna 2022 zák. č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima, súd rozhodol o určení vyživovacej povinnosti matke mal. v minimálnom rozsahu teda vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, t. j. v sume 32,109 € mesačne. Je nutné uviesť, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Týmto osobitným zákonom je zákon o životnom minime. Znamená to, že každé dieťa bez ohľadu na schopnosti, možnosti a majetkové pomery svojich rodičov má právo na určenie výživného v minimálnom rozsahu zodpovedajúcom 30% zo sumy životného minima, a to aj vtedy, ak schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov neumožňujú určenie výživného ani v tejto minimálnej výške. Povinný rodič musí vždy zabezpečiť výživu nezaopatreného dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, hoci aj na úkor svojho minima. Súd určil matke mal. povinnosť platiť výživné k rukám otca mal. B. s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

41. Keďže súd rozhodol o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti otca, zároveň zrušil nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. B. M. dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca v zmysle § 363 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko zanikol dôvod, pre ktorý bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

42. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/30/2019 - 288 zo dňa 02.10.2019, právoplatný dňa 03.02.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/69/2019 - 376 v časti zverenia mal. B. do ústavnej starostlivosti a úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej.

43. I keď žiadne ustanovenie Civilného mimosporového poriadku výslovne nezakladá nárok štátu na náhradu trov konania, ktoré v konaní štát platil, ale zmieňuje sa o ňom iba nepriamo (§ 57 CMP), je možné nárok štátu na náhradu trov konania založiť na ustanovení § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ako spravodlivé by

totiž neobstálo, aby sa na nákladoch súdneho konania podieľali namiesto účastníkov daňoví poplatníci, pokiaľ na to nie sú stanovené dôvody. Ako napríklad danosť podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 49 CMP), ktorá neumožňuje uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu, a teda analogicky ani náhradu trov dôkazu.

44. V zmysle uvedeného, je potrebné rozhodovať o trovách štátu vzniknutých v dôsledku vyplatenia znaleckého štátom. V posudzovanom prípade však súd neuložil účastníkom konania zložiť preddavky na znalecké dokazovanie, potrebu znaleckého posudku si vyžiadal súd, za účelom posúdenia zdravotného stavu starej matky mal. dieťaťa a schopnosti zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. dieťa. Vzhľadom na takto uvedené skutočnosti, súd zaťažil trovami dôkazu namiesto účastníkov v tomto konaní štát a preto štátu náhradu trov nepriznal.

45. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.